



OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PŘÁTEL HOR LIBERECKÉHO KRAJE

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2007



Zpráva o hospodaření za rok 2007

MAJETEK ZA ROK 2007	
peníze v hotovosti	40 954
peníze na bankovních účtech	998 653
dlouhodobý majetek	867 205
drobný hmotný majetek	320 869
publikace na skladě	366 127
propagační materiál na skladě	33 940
pohledávky	64 070
majetek celkem	2 691 818
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	
náklady celkem	2 479 835
výnosy celkem	2 660 480
zisk	180 645
náklady celkem	2 479 835
kancelář - nájem, telef., poštovné, kopír., kancel. potřeby	167 490
mat. a služby k pracím v terénu, stravné, ubyt. brigádníků	307 355
PHM, dopravní služby	64 849
tisk a distribuce publikací, autorské honoráře, graf. práce	618 465
mzdy, soc. a zdrav. pojištění, poj. zaměstn., stravenky	859 907
nákup drobného majetku a software	78 324
NROS - socioekonomická a přírodov. studie, rešerše, audit	156 305
nákup propag. materiálu, knih a časopisů	9 484
kuturní produkce a slavnosti	20 936
povinné ručení, silniční daň, pojištění, správní poplatky	39 239
opravy auta	23 229
odpisy dlouhodobého majetku	92 804
bankovní a ostatní poplatky	3 942
potraviny, občerstvení	20 662
neuplatněné DPH z dotací	2 850
finanční dary	3 000
nájemné garáž., pozemky, pronájmy sálu	9 994
pozemkový spolek - akreditační poplatek	1 000
výnosy celkem	2 660 480
členské příspěvky	50 400
sponzorské dary	67 100
nadační příspěvky	130 785
grant Alternativy pro Frýdlantsko	478 448
dotace KÚLK, SML, MŽP	130 490
úřad práce - příspěvek na mzdu	99 000
prodej publikací a propagačních materiálů	717 586
příjem z reklamy	75 627
poštovné, balné a různé služby	12 985
práce v přírodě	897 403
úroky z běžného účtu	656



Jizersko-ještědský horský spolek

Jizersko-ještědský horský spolek (JJHS) se sídlem v Liberci byl založen v roce 1996 a sdružuje členy se zájmem o přírodu, historii a kulturní tradice Jizerských hor a Ještědského hřbetu. V posledních letech jsme rozšířili svoji působnost prakticky na celé území Libereckého kraje. Jsme otevřeným občanským sdružením, přijímajícím své členy bez ohledu na věk či státní občanství.

Jizersko-ještědský horský spolek provozuje své webové stránky www.horskyspolek.cz. Je možno zde nalézt informace o činnosti JJHS včetně mnoha fotografií.

Ochrana přírody

Svoji činnost zaměřujeme především na práci v terénu, spočívající zejména v péči o chráněná území v Jizerských horách, na Ještědském hřbetu, v Českém ráji, na Frýdlantsku i Českolipsku. Vyznačujeme hranice rezervací, kosíme horské louky se vzácnými druhy rostlin, vyřezáváme náletové dřeviny, likvidujeme nepůvodní invazní rostliny, budujeme a udržujeme zařízení k usměrnění pohybu návštěvníků, stavíme oplocenky k ochraně lesních porostů apod. Kromě toho se aktivně zúčastňujeme správních řízení vedených orgány státní správy s možností ovlivnit rozhodování o připravovaných zásazích do přírody a krajiny regionu. Při své činnosti spolupracujeme zejména s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR – Správou CHKO Jizerské hory, Správou CHKO Český ráj, Krajským úřadem Libereckého kraje, Lesy České republiky, s. p., s obcemi i nevládními organizacemi v celém Libereckém kraji.

Publikační činnost

Vydáváme populárně naučné publikace věnované různým tématům z oblasti Jizerských hor a Ještědu, které se svým námětovým a estetickým pojetím snaží oslovit všechny vrstvy návštěvníků, posílit v nich vztah k našemu kraji, rozšířit jejich poznatky o kulturním i přírodním bohatství regionu a nenásilnou formou apelovat na nutnost ochrany tohoto dědictví.

Od roku 2003 vydáváme také ročenky Jizersko-ještědského horského spolku, obsahující nejen informace o činnosti JJHS, ale také mnoho zajímavých tematických článků z Jizerských hor, Ještědu i dalších oblastí Libereckého kraje.

Osvětová a propagační činnost

Budujeme a opravujeme naučné stezky a vytváříme informační tabule k chráněným územím, které přímo v terénu podávají návštěvníkům informace o přírodních a historických zajímavostech našeho regionu. Zabýváme se hlubším poznáním zajímavých míst

v regionu z pohledu historického, kulturního nebo přírodovědného. Organizujeme výlety a vlastivědné exkurze, seznamujeme se s méně známými a navštěvovanými místy s cílem vytvářet a pěstovat vztah k historii i současnosti regionu, jeho kulturním tradicím a hodnotám. Současně provádíme rekonstrukce a údržbu vyhlídkových míst v Jizerských horách a okolí. Organizujeme nebo spolupracujeme při různých akcích pro veřejnost, spojených se sportovně-turistickými výkony i kulturními pořady v přírodě, např. Soutěž Stovkařů, slavnosti na Ještědu, Slavnosti slunovratu aj.



Obnova hraničních tabulí Národní přírodní rezervace Rašeliníště Jizery



Odvoz pokosené trávy z Přírodní památky Tichá říčka u Hrabětic

Pozemkový spolek

Pozemkový spolek pro přírodu a památky severovýchodních Čech, původně nazvaný Severák, byl založen v roce 2000 jako jedna ze sekcí Jizersko-ještědského horského spolku. V červnu 2001 získal do pronájmu první pozemek na Václavíkově Studánce a v dubnu 2002 byl akreditován ÚVR ČSOP a zařadil se tak mezi oficiálně uznávané pozemkové spolky v ČR. Hlavním posláním pozemkového spolku JJHS je přímá ochrana vybraných lokalit s významnou přírodní či kulturně historickou hodnotou. Tato ochrana je prováděna nejprve nabytím vlastnických nebo jiných věcných práv ke zvoleným nemovitostem (dlouhodobý pronájem, vlastnictví) a následnou odpovídající péčí o ně.

Tradice horského spolku

Roku 1884 byl z popudu továrníka a zároveň milovníka hor a propagátora turistiky Adolfa Hoffmanna v Liberci založen Německý horský spolek pro Ještědské a Jizerské hory (DGV). Postupně se rozrostl v obrovskou organizaci s 8 000 členy ve 25 sekcích. Již brzy po založení se z něj stalo velice prestižní sdružení, jehož členy byli i přední liberečtí továrníci a významné osobnosti politického i kulturního života.

Díky dobrému finančnímu zázemí mohl DGV pěstovat celou řadu aktivit: značil v horách první turistické stezky, vydával mapy a průvodce, stavěl rozhledny a horské chaty. Od roku 1885 vydával také obsáhlé ročenky, sloužící dodnes jako cenný zdroj informací o Liberecku. Pravděpodobně největším počinem DGV byla stavba ještědského hotelu, dokončeného roku 1907 (shořel roku 1963). Náš Jizersko-ještědský horský spolek je moderní organizací, která chce navazovat na dobré tradice DGV a přitom se jasně distancuje od jeho směřování po roce 1938.

Členská základna a struktura občanského sdružení

Počet členů a jeho změny

V roce 2007 bylo přijato 35 nových členů, 30 členům bylo členství z důvodu neplnění základních členských povinností ukončeno. JJHS měl tak k 31. 12. 2007 celkem 304 členů.

Výbor

Činnost spolku je v období mezi jednotlivými členskými schůzemi řízena výborem. V roce 2007 pracoval výbor JJHS v následujícím složení:

Ing. Pavel Vonička	předseda (od 31. 3. 2007), člen výboru (do 31. 3. 2007)
Ing. Vladimír Moc	předseda (do 31. 3. 2007)
Leoš Vašina	místopředseda
Ing. Martin Rejlek	hospodář
Ing. Pavel Schneider	zapisovatel
Lukáš Hampl	(od 31. 3. 2007)
Stanislav Linda	(od 31. 3. 2007)
Jan Pikous	
Petr Polda	
Otokar Simm	(od 31. 3. 2007)
Helena Folcová	(do 31. 3. 2007))
Josef Kolouch	(do 31. 3. 2007)

Revizní komise

Ing. Rudolf Černý
MUDr. Tomáš Klimovič
Jiří Pelc
Milada Škodová

Zaměstnanci spolku

Dana Nechvílová
Leoš Vašina
Lukáš Hampl (od 1. 3. 2007)





Spolkový ples v sále restaurace U Košků 16. února 2007



Slavnosti slunovratu na Martinské stěně 23. června 2007

Činnost Jizersko-ještědského horského spolku v roce 2007

Realizace praktických opatření v ochraně přírody a krajiny

Brigáda na Mariánskohorských boudách

Od 17. do 24. června se konala tradiční týdenní brigáda v Jizerských horách s ubytováním na Mariánskohorské boudě Tomance, patřící Správě CHKO JH. Proběhlo značení NPR Rašeliniště Jizery, značení některých problematičtějších částí NPR Rašeliniště Jizerky a částečné značení PR Bukovec. Nejtěžší prací však byla rekonstrukce části naučné stezky přes Bukovec (část od vrcholu k osadě Jizerka). Na několika místech zde bylo vybudováno zábradlí a právě doprava části materiálu až na vrchol dala pěkně zabrat. Na stezce bylo také nainstalováno téměř čtyřicet dřevěných schůdků, ale také svodnice a provedeny byly i některé další terénní úpravy povrchu stezky. Mimo tyto práce byla také rekonstruována část stezky na Ořešník, natření vyhlídky na Sněžných věžičkách a některé další drobné práce.

Sekání luk na Bukovci, Václavíkově Studánce a v Bílém Potoce

Naprostá většina luk v Jizerských horách jsou člověkem uměle vytvořené a udržované ekosystémy, které je pro jejich zachování nezbytné pravidelně kosit. Absence jakéhokoliv hospodaření by vedla k jejich postupné degradaci, k vymizení vzácných druhů rostlin, snížení druhové pestrosti a nakonec k zarůstání náletovými dřevinami. Louky v PR Bukovec představují nejbohatší botanickou lokalitu v CHKO Jizerské hory. Hojně se zde vyskytuje například upolín nejvyšší, který se stal symbolem CHKO, ale i další vzácné druhy, např. kroupenáč vytrvalý nebo pětiprstka žežulník.

Proto se každoročně koncem července sjíždějí členové Jizersko-ještědského horského spolku na Jizerce, aby zde společně strávili několik pracovních dní. Horský spolek tu již řadu let na objednávku Správy CHKO Jizerské hory kosí cenné louky v přírodní rezervaci Bukovec. Sobotní ranní ticho, předzvěst horkého letního dne, je ukončeno svištěním a broušením kos, bzučením strunových sekaček i vrčením traktoru. Luční porosty na Pralouce i Upolínové louce se pokládají pod ostrím všech použitých nástrojů. Za sekací nastupují další jednotky vyzbrojené vidlemi, hráběmi a plachtami, na kterých je posečená tráva stahována k cestě. Zde ji nejsilnější členové pracovní skupiny nakládají na vůz a je odvážena na předem určené místo, kde v tichosti zetlí.

Louky se kosí vždy po odkvětu význačných rostlin. Tentokrát se od 20. do 25. července na Jizerce sešlo kolem 30 dobrovolníků z řad členů JJHS, kteří se tak zapojili do praktické ochrany přírody a udělali něco prospěšného pro Jizerské hory.

JJHS se ovšem nezabývá pouze loukami na Jizerce. Jako akreditovaný pozemkový spolek se stará ještě o další lokality v Jizerských horách. Během tohoto pracovního týdne členové JJHS pokosili ještě louku s mokřadem v Bílém Potoce, kde se hojně vyskytuje chráněná vachta trojlístá, a dále louku na Václavíkově Studánce – naleziště několika druhů orchidejí.



Shromažďování pytlů s odpady

Úklid přírodní rezervace Meandry Smědě

O víkendu 21. a 22. 4. 2007 JJHS zorganizoval již potřetí úklid odpadků v Přírodní rezervaci Meandry Smědě na Frýdlantsku. Je zde chráněn přírodní ráz údolní nivy podhorské řeky s přirozeně se vyvíjejícím říčním korytem, se slepými rameny a s fenoménem šterkopískových náplavů. Toto území je často několikrát za rok zaplavováno a velká voda přináší do rezervace obrovské množství odpadků, splavených z horních partií povodí Smědě. Odpady z celého Frýdlantska se tak hromadí v přirozených meandrech a naplaveninách, které jsou pro svoji jedinečnost chráněny v přírodní rezervaci.

Jarní období je na čištění řeky a okolí nevhodnější. Stromy a keře nejsou ještě olistěny, tráva na loukách nestačila ještě vyrůst a terén je tak prostupnější a odpadky je snadnější odhalit. V tomto roce byly podmínky pro čištění řeky obzvlášť vhodné díky poměrně suchému jaru. V sobotu se na místo dostavilo asi 50 dobrovolníků z řad členů JJHS, dětského Turistického oddílu Kletr a ZO ČSOP Armillaria a vydali se sbírat odpadky v celé délce toku řeky Smědě procházející přírodní rezervací - od mostu v Předláních po železniční most u obce Černousy. Použit byl také raft zapůjčený od Adrenalin centra Liberec, jehož posádka zajišťovala sběr odpadků z nepřístupných míst a také transport plných pytlů ze vzdálenějšího břehu řeky. Nejrůznějšími odpady bylo naplněno 139 pytlů, kromě toho bylo z meandrů řeky vytaženo 128 pneumatik. Z náplavů se podařilo vytáhnout velké množství kuriózních nálezů, například buben z pračky, kryt pouliční lampy, několik oken se žaluziemi, balkonové dveře, ledničku, dámské spodní prádlo, dopravní značky, velké množství autodílů, gauč, lyže, různé kuchyňské nádoby a potřeby, tři vzkazy



Mimořádný nález - zánovní kožený otoman

v láhvi, sifon od umyvadla, kanystry od oleje, hračky apod. To, že se v meandrech ukládají věci již hodně dlouho, dokazuje například nález zrezivělé německé vojenské přilby z druhé světové války. Mezi pneumatikami byla zase objevena pneumatika značky Baťa ze třicátých let minulého století. Pytle na odpady zdarma poskytla obec Černousy a odvoz odpadu zajistila obec Višňová. Akce byla finančně podpořena Krajským úřadem Libereckého kraje, společností Termizo, a. s. a městy Frýdlant v Čechách a Raspenava.

JJHS bude v čištění meandrů Smědé pokračovat i v příštích letech a doufá, že přibude lidí, kteří s nepotřebnými věcmi nakládají zodpovědně a ubude tak odpadků hromadících se v tomto krásném koutě Frýdlantska.

Další managementové práce provedené JJHS v roce 2007

Úklid odpadků v Přírodní památce Libuňka

Likvidace náletu a doplnění značení v Přírodní památce Stříbrník

Likvidace náletových dřevin na Upolínové louce v Přírodní rezervaci Bukovec

Likvidace křídlatky podél řeky Jizery

Likvidace křídlatky podél říčky Smědé v Bílém Potoce, Hejnicích a Raspenavě

Ruční vytrhání vlního bobu v Přírodní rezervaci Bukovec

Kosení a odvezení travní hmoty na území připravované Přírodní památky Tichá říčka

Kosení a odvoz biomasy na území Přírodní památky Fojtecký mokřad

Ožínání sazenic, likvidace celíku a komonice v Přírodní rezervaci Vápenný vrch

Výstavba tří oplocenek na Středním jizerském hřebenu

Výsadba sazenic do oplocenky u Nosu

Označení památného stromu v Liberci-Horním Růžodole

Značení hranic Přírodní památky Okřešické louky
Oprava značení hranic CHKO Český ráj
Oprava informační tabule a oprava značení v Přírodní rezervaci Křížový vrch
Výroba a umístění stojanů na informační tabule na Riegrově stezce
Výroba a instalace zábradlí u vodopádu Velkého Štolpichu
Údržba vyhlídek na území CHKO Jizerské hory
Oprava turistické cesty na Oldřichovský Špičák

Projekt Alternativy pro Frýdlantsko

Jednou z významných činností, které JJHS věnoval v roce 2007 značné úsilí, bylo řešení projektu Alternativy pro Frýdlantsko. Na jaře jsme uspěli v grantových řízeních a byla nám poskytnuta finanční podpora z tzv. Norských fondů v celkové výši cca 38 000 eur. A protože stála štěstěna při nás, získali jsme ještě menší grant z Nadace Partnerství. Cílem projektu, který získal podporu výběrové komise, je zabránit poškození přírodních lokalit v Jizerských horách plánovanou výstavbou sjezdařského areálu Smrk, zmapovat zájmy a potřeby veřejnosti, iniciovat diskusi o rozvoji Frýdlantska s účastí obyvatel mikroregionu a navrhnout alternativy rozvoje a cestovního ruchu. V polovině června byly podepsány grantové smlouvy a projekt se rozjel. Zadali jsme vypracování odborných přírodovědných studií mapujících přírodní podmínky severních a severozápadních svahů masivu Smrku – hydrogeologickou, lesnickou, botanickou a zoologickou a dále studii sociálněekonomickou, která analyzuje sociální a ekonomické podmínky na Frýdlantsku a navrhuje alternativy ekonomického rozvoje tohoto regionu. Hlavním řešitelem projektu je Ing. Aleš Kočí, který všechny části koordinuje a sleduje časový i obsahový rozvrh projektu. Čeká nás ještě hodně náročná práce, neboť projekt pokračuje i v roce 2008, kdy budou studie odevzdány a bude následovat diskuse s místními obyvateli ohledně zpracovaných návrhů. JJHS tak pracuje na smysluplném projektu, jehož výstupy mohou významně přispět k diskusi o přínosech i záporech kontroverzního záměru výstavby lyžařského sjezdového areálu na Smrku.

Publikační činnost

Ročenka Jizersko-ještědského horského spolku 2006

Koncem března 2007 vyšla Ročenka Jizersko-ještědského horského spolku 2006, v pořadí již pátá. JJHS se tak snaží navázat na dnes již legendární ročenky vydávané Německým horským spolkem pro Ještědské a Jizerské hory (DGV). Jednalo se o sborníky dodnes sloužící jako významný zdroj informací o horách v našem regionu. Vydávání této ročenky skončilo se zánikem DGV ve čtyřicátých letech minulého století. JJHS se v roce 2002 rozhodl tuto tradici obnovit a v březnu 2003 vydal svou první ročenku, která svým pojetím vychází ze svých předchůdkyň vydávaných DGV.

Ročenka JJHS 2006 je poněkud specifická, neboť hodnotí desetiletou činnost spolku od jeho založení v roce 1996. Kromě informací o činnosti JJHS je zde ale možné nalézt i zajímavý rozhovor s RNDr. Miloslavem Nevrlým, články o vzniku přírodních rezervací na Jablonecku a Liberecku, o naučných stezkách v Jizerských horách a na Ještědu, o ochraně lesa v CHKO Jizerské hory, ale také např. zajímavé informace o Lilly Flasak, držitelce

rekordu v počtu výstupů na Ještěd, nebo o Josefu Matouschkovi, známém tvůrci místních map, a další přírodní i vlastivědná témata.

Publikace Tisícovky Jizerských hor

Námětem další z řady publikací, vydané JJHS v roce 2007, jsou vrcholy, jejichž nadmořská výška přesahuje tisíc metrů. Na české a polské straně Jizerských hor jich je přibližně stejný počet, celkem kolem pětadvaceti. Redakční kolektiv přišel s neokoukaným nápadem, aby o každém z vrcholů napsal někdo jiný. A to se také až na nepatrné výjimky podařilo realizovat. Navíc byli do práce zapojeni nejen čeští pisatelé, ale pro věc se povedlo zapálit i autory polské. Najdeme mezi nimi vědce, učitele, sportovce i básníky, tvůrce zkušené a populární, ale i méně známé či začínající. Každému z autorů byla ponechána značná volnost a kromě rozsahu nebyli téměř ničím vázáni. A tak se setkáváme s texty nejen vlastivědnými nebo přírodovědnými, ale i s osobními zážitky či vyznáními, pověstmi, a dokonce i s povídkami, jež s horou souvisejí jen okrajově. Encyklopedické informace proto musejí čtenáři hledat určitě někde jinde. Důležitou část tvoří samozřejmě fotografie (též od řady autorů), z nichž většina zachycuje současnou tvář hor. Vrcholy jsou seřazeny podle nadmořské výšky, zvláště na české a polské straně. Připojeno je i krátké představení autorů.

Rukopisy redakčně doladil Otokar Simm, graficky knihu o 152 stranách zpracovali Pavel Akrman s Janem Pikousem. Zakoupit ji můžete v regionálních knihkupectvích, informačních centrech nebo si ji můžete objednat či koupit v kanceláři JJHS.

Kulturní a společenské akce

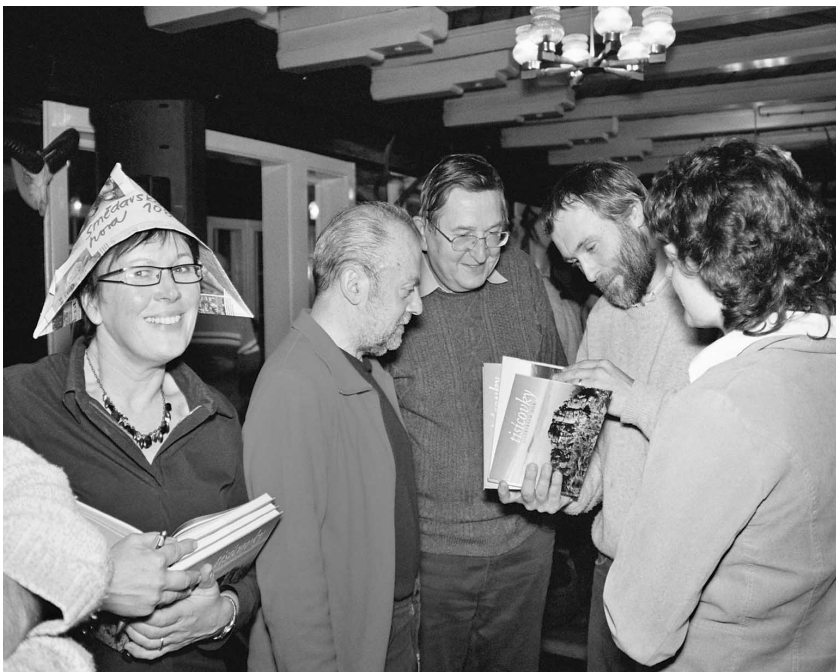
Tradiční ples Horského spolku

V pátek dne 16. února 2007 se uskutečnil sedmý tradiční ples Jizersko-ještědského horského spolku v restauraci U Košků v Liberci-Pavlovičích. Sál byl zcela zaplněn, sešlo se zde kolem 170 členů JJHS a hostů, kterým k tanci i poslechu hrála hudební skupina Sešlost. Naši sponzoři – firmy i jednotlivci – přispěli krásnými a hodnotnými výhrami do bohaté tomboly.

Slavnosti slunovratu

V sobotu dne 23. června 2007 se na místě bývalého lesního divadla u vyhlídky Martinská stěna opět konalo představení nazvané Slavnosti slunovratu. Vyhlídka se nachází v bukových lesích na strmých svazích údolí Černé Nisy v Liberci-Kateřinkách. Od roku 1926 bylo pod vyhlídkou lesní divadlo, které však zaniklo s příchodem druhé světové války. Ve druhé polovině osmdesátých let minulého století byla tradice lesních představení na několik sezón obnovena, později však toto místo zůstalo opět pusté. V roce 2004 JJHS vyhlídku kompletně rekonstruoval a osadil nové kované zábradlí, aby mohla opět bezpečně sloužit návštěvníkům. Zároveň se rozhodl oživit zaniklou lesní scénu a alespoň jednou ročně tu uspořádat představení pro diváky.

Na Slavnostech slunovratu si nejprve mohli nejmenší návštěvníci projít pohádkový les, který pro ně připravil Turistický oddíl Kletr, poté se mohli podívat na Medvědí pohádky a dále jim divadelní společnost Kejklíř předvedla své loutkové představení



Diskuse nad stránkami nové spolkové publikace Tisícovky Jizerských hor při jejím křtu na Prezidentské chatě 24. listopadu 2007

Stolečku, prostří se! Celou akci ukončila country a bluegrassová skupina Pakáz. Vstup pro všechny byl již tradičně zcela zdarma, neboť akce byla finančně podpořena z Kulturního fondu statutárního města Liberec. Jednotlivá vystoupení se setkala s velkým ohlasem několika desítek malých i velkých návštěvníků.

Soutěž stovkařů – Stovkařská olympiáda

V sobotu dne 14. 7. 2007 pořádal Jizersko-ještědský horský spolek již pátý ročník Stovkařské olympiády v rámci akce Ještěd 2007. Olympiáda se skládá ze dvou základních soutěží – závodů ve vynášení sudů piva na Ještěd a soutěže Výstup na Mt. Everest. Podrobné informace o průběhu soutěží i umístění jednotlivých borců najdete v samostatném článku Pavla Schneidera v této ročence.

Křest knihy Tisícovky Jizerských hor

Dne 24. listopadu 2007 proběhl na Prezidentské chatě u Bedřichova křest knihy Tisícovky Jizerských hor. Členové a příznivci Horského spolku po roce opět zaplnili horskou chatu a spolu s autory z polské části hor (z nichž někteří jsou členy spolku Towarysztwo Izerskie) společně oslavili vydání další z publikací vydaných JJHS. Akci velmi příjemně moderovala RNDr. Blažena Hušková a večer k poslechu i tanci zahrála liberecká bluegrassová kapela Namodro.